

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Přístup české veřejnosti ke zdravotní péči a svému zdravotnímu stavu v době pandemie

Ipsos, 2021

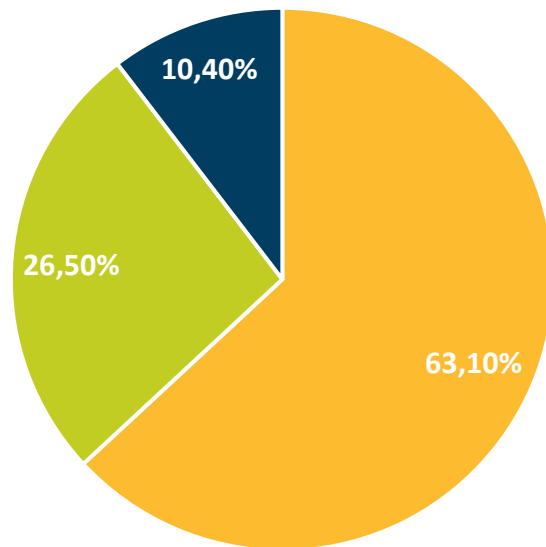
čaff ČESKÁ
ASOCIACE
FARMACEUTICKÝCH
FIREM

O průzkumu

Průzkum o přístupu české veřejnosti ke zdravotní péči a svému zdravotnímu stavu v době pandemie zrealizovala Česká asociace farmaceutických firem prostřednictvím online panelu výzkumné agentury IPSOS.

Průzkumu se zúčastnilo 1050 respondentů České republiky.

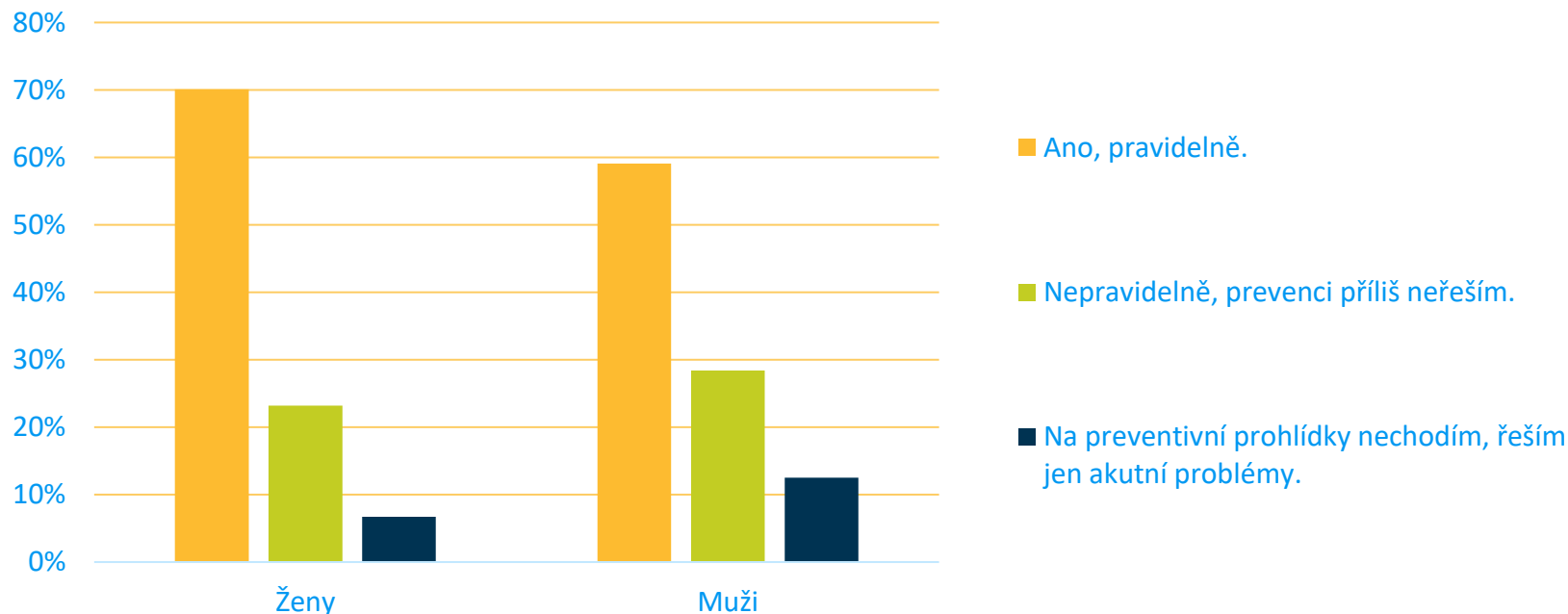
Chodil/a jste před pandemií na preventivní prohlídky k lékaři?

- Ano, pravidelně.
- Nepravidelně, prevenci příliš neřeším.
- Na preventivní prohlídky nechodím, řeším jen akutní problémy.

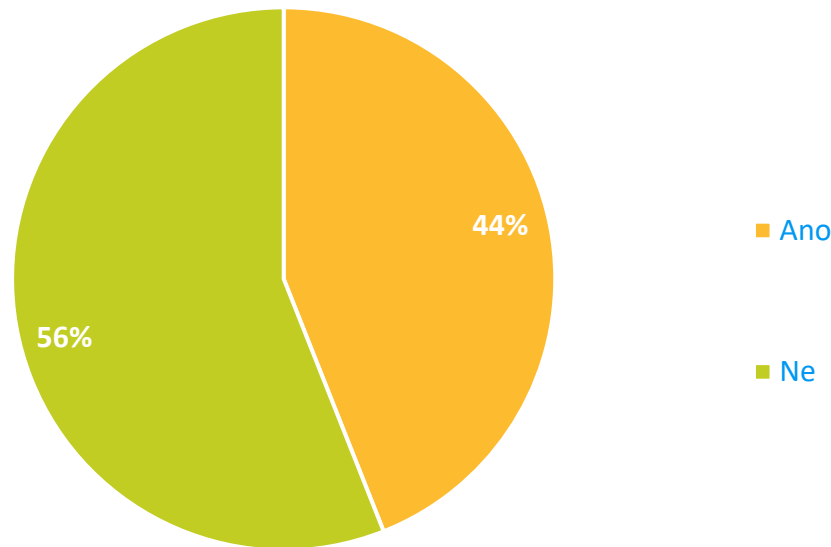
- **Pravidelně chodí na preventivní prohlídky 63 % Čechů.** Více než jedna třetina tedy prevenci zanedbává – **26,5 % chodí na prohlídky nepravidelně a 10 % řeší jen akutní problémy** a prevenci neřeší.
- **Prevenci zanedbávají zejména lidé v produktivním věku,** ve skupině od 27 do 44 let je to téměř polovina.

Chodil/a jste před pandemií na preventivní prohlídky k lékaři?

- Prohlídky zanedbávají spíše muži. **Na pravidelné prohlídky nechodí až 40 % mužů. U žen je to o necelých 10 procent méně.**
- **Nejsvědomitěji chodí na preventivní prohlídky lidé v Moravskoslezském a Karlovarském kraji, kde jsou to přibližně tři čtvrtiny obyvatel. Na chvostu jsou naopak obyvatelé Zlínského kraje, kde je to lehce přes polovinu.**

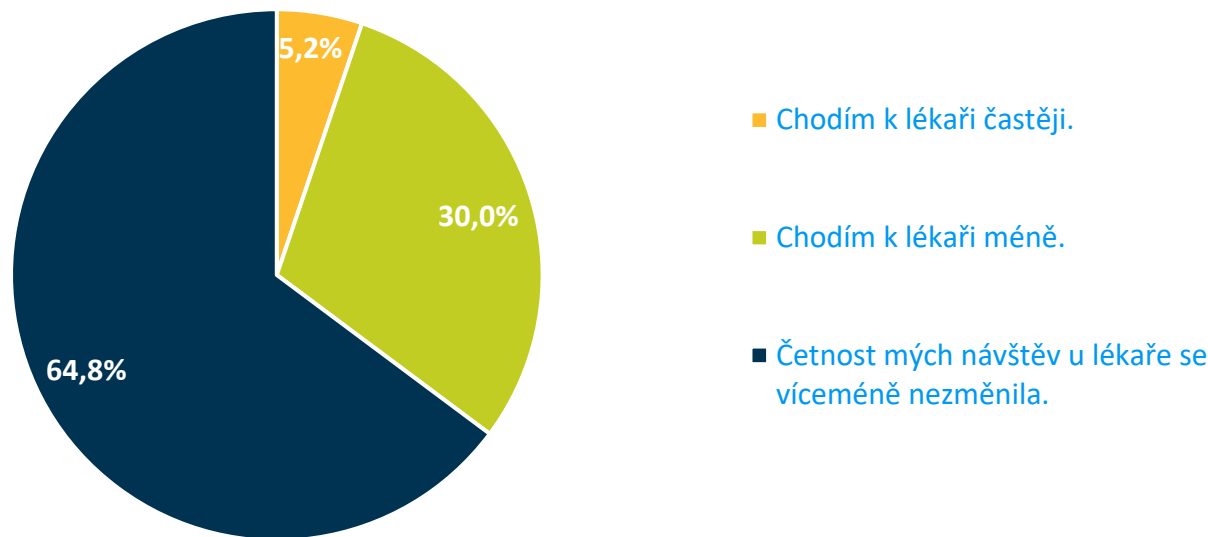
Byl/a jste na preventivní prohlídce v době pandemie?

- Během pandemie byla na preventivní prohlídce **necelá polovina obyvatel**.
- Pouze **33,8 % obyvatel Jihočeského kraje** a **36,2 % Zlínského kraje absolvovalo preventivní prohlídku v době pandemie**. Naopak v **Libereckém a Pardubickém kraji** byl na preventivní prohlídce v době pandemie **každý druhý**.

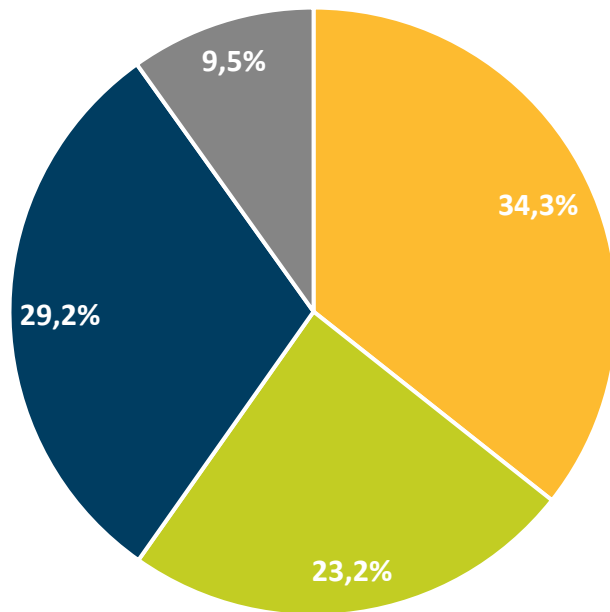
Změnil/a jste v průběhu pandemie koronaviru četnost návštěv lékaře?

Návštěvou je myšlena např. preventivní prohlídka, nebo řešení akutních obtíží či osobní konzultace zdravotního stavu s lékařem.

- Pro 64,8 % lidí se četnost návštěv lékaře v důsledku pandemie nezměnila. 30 % lidí chodí k lékaři méně, naopak **5,2 % lidí chodí k lékaři častěji.**
- Zvýšení četnosti návštěv lékaře během pandemie se značně liší napříč jednotlivými kraji – **ve čtyřech krajích (Plz, ZIK, Vys, HK) to byl nárůst jen o necelá dvě procenta,** naopak v **Ústeckém, Jihočeském a Jihomoravském to bylo až kolem deseti procent.**

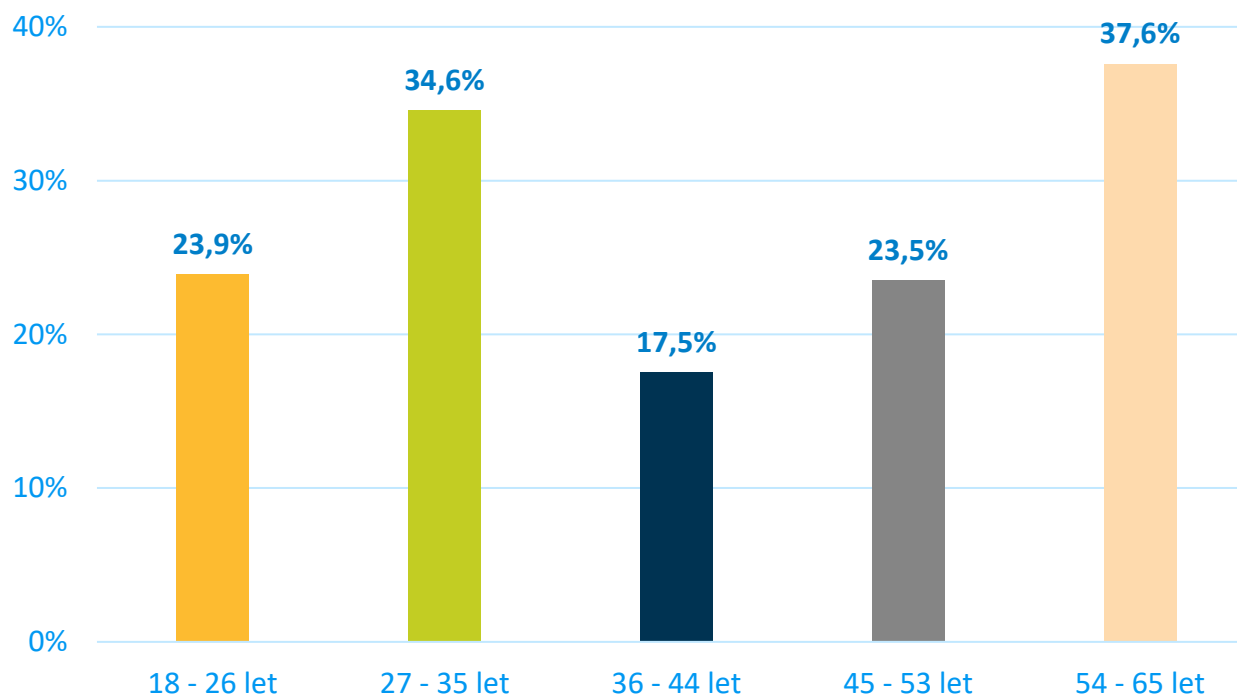
Proč jste chodil/a k lékaři v průběhu pandemie méně?

- Návštěvy lékaře jsem z důvodu koronavirových opatření (např. uzavřené okresy, omezená dopravní spojení apod.) raději odložil/a.
- Většina mých naplánovaných návštěv byla zrušená samotným lékařem.
- Bál/a jsem se lékaře navštívit z důvodu rizika nákazy.
- Využívám konzultace na dálku.

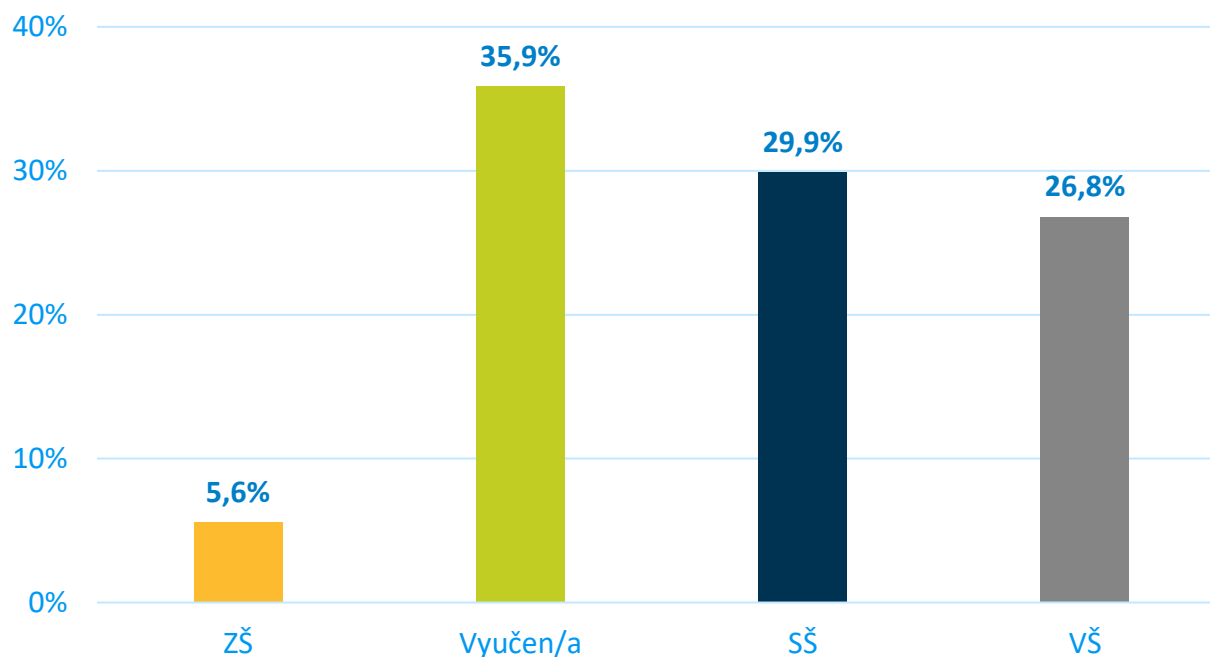
- **Nejčastěji (34,3 %) lidé odkládali návštěvy lékaře z důvodu koronavirových opatření.** Samotní lékaři zrušili naplánovanou návštěvu 29,2 % lidem.
- Riziko nákazy bylo důvodem k nižší četnosti návštěvy lékaře pro 23,2 % respondentů. Obavy z nákazy uvedlo jako důvod pro nižší četnost návštěv lékaře **31,7 % mužů, proti 25,4 % žen.**
- **Téměř každý desátý Čech využívá konzultací na dálku.**

K lékaři jsem chodil/a v průběhu pandemie méně kvůli obavám z rizika nákazy.

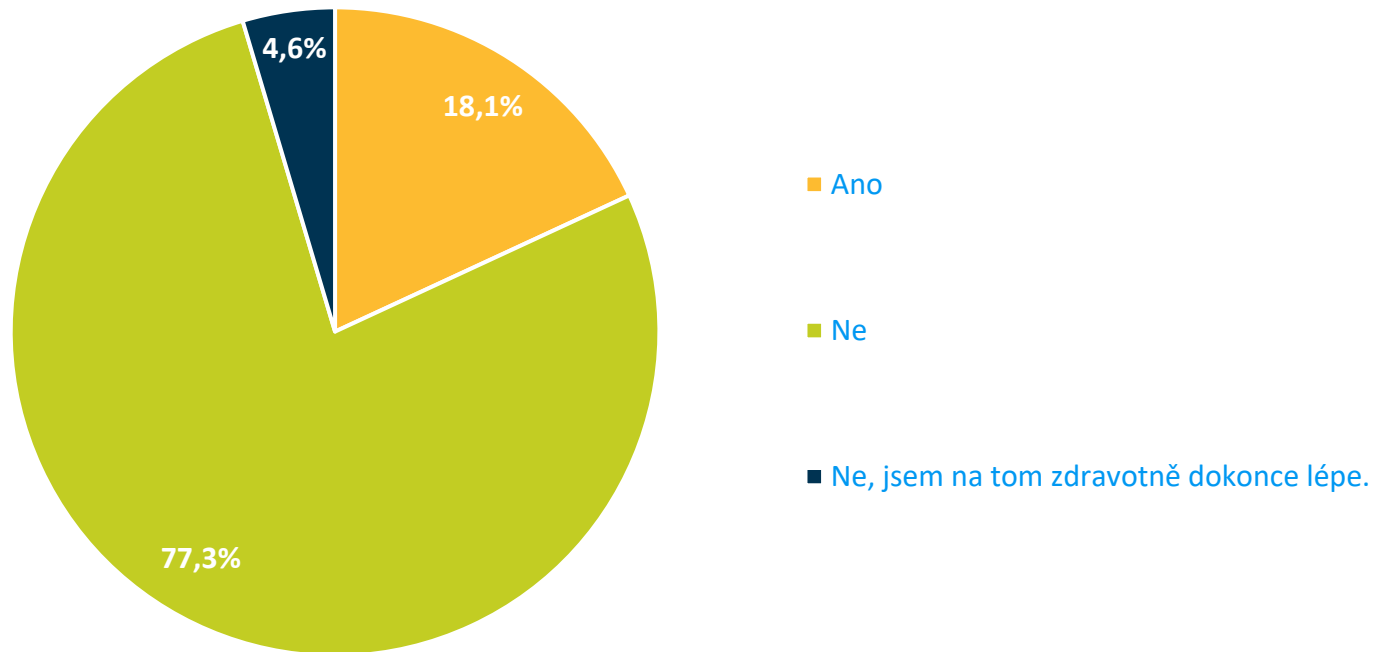
- **Necelých 38 % respondentů starších 54 let snížilo četnost návštěv lékaře kvůli obavám z rizika nákazy. Riziko nákazy bylo důvodem k vynechání návštěvy lékaře také pro 34,6 % lidí ve věku 27 - 35 let.**

K lékaři jsem chodil/a v průběhu pandemie méně kvůli obavám z rizika nákazy.

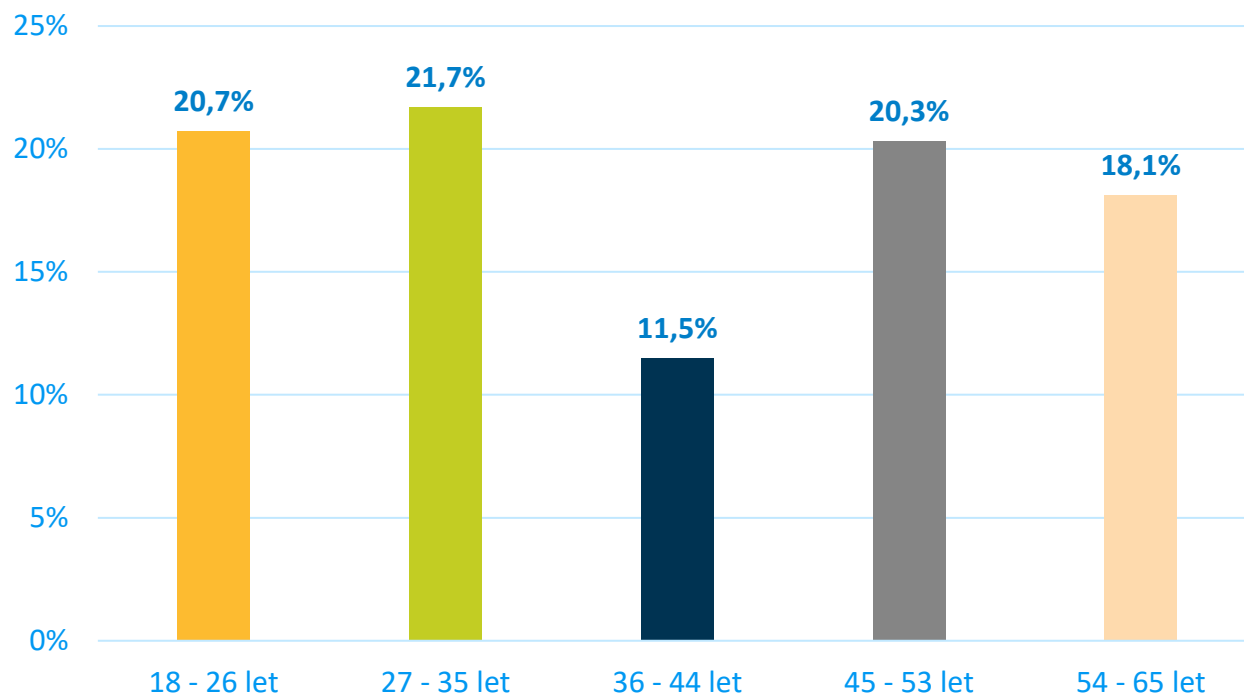
- **S ohledem na vzdělání** bylo riziko nákazy důvodem pro odložení návštěvy lékaře pro 35,9 % vyučených respondentů oproti 5,6 % lidí se základním vzděláním.
- Míra obav z rizika nákazy byla u středoškolsky vzdělaných lidí o 3 % vyšší než u vysokoškolsky vzdělaných respondentů.

Zhoršil se během pandemie váš zdravotní stav?

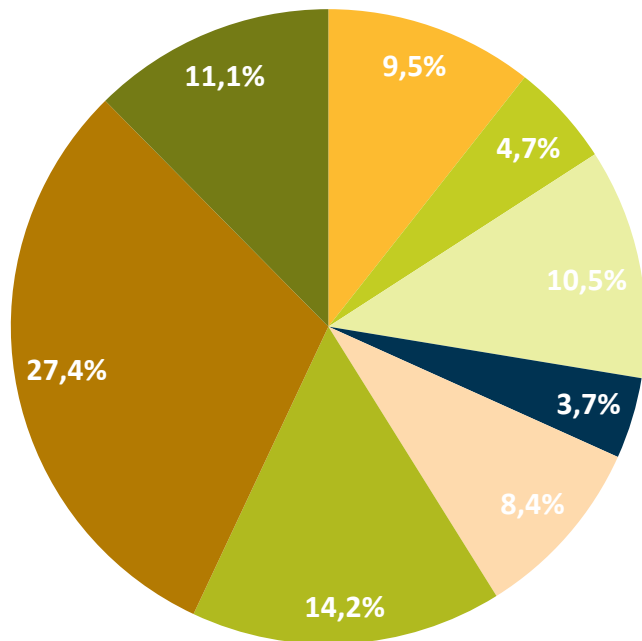
- **Přes 77 % lidí nezaznamenalo zhoršení zdravotního stavu během pandemie.** Naopak u 18 % lidí se jejich zdravotní stav během pandemie zhoršil. Zlepšení zdravotního stavu se vyskytlo téměř u 5 % respondentů.
- Zhoršení zdravotního stavu zaznamenalo **29,3 % lidí z Pardubického kraje a 25,7 % obyvatel Jihomoravského kraje.** Naopak v Královehradeckém kraji zaznamenalo zhoršení svého stavu pouze 8,6 procent a v Olomouckém kraji 9,5 procent obyvatel.

Během pandemie jsem pocítil/a zhoršení svého zdravotního stavu.

- **Zhoršení zdravotního stavu během pandemie pocítila přibližně pětina obyvatel napříč všemi věkovými kategoriemi vyjma lidí ve věku 35 - 44 let, kde to byla jen o něco více než desetina.**

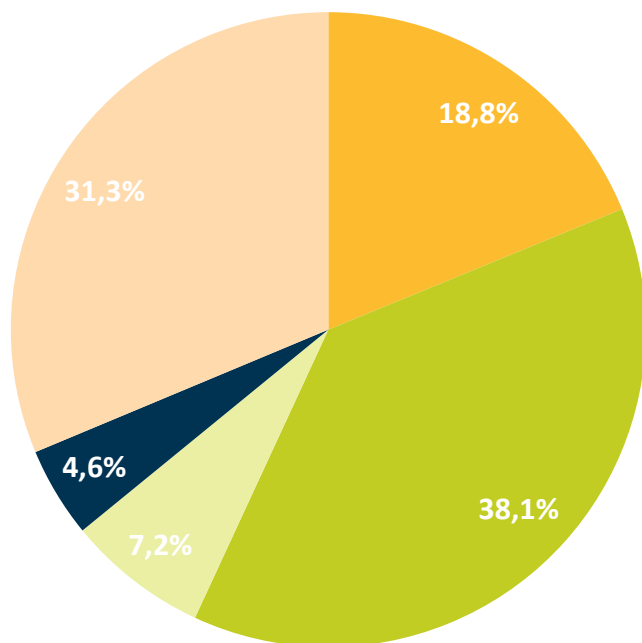
Co bylo příčinou zhoršení vašeho zdravotního stavu?

- Odkládal/a jsem návštěvu lékaře.
- Zanedbal/a jsem nově vzniklý zdravotní problém
- Neléčil/a jsem zdravotní problém, o kterém jsem věděl/a již před pandemií.
- Zanedbal/a jsem nově vzniklý a současně neléčil/a zdravotní problém, o kterém jsem věděl/a již před pandemií.
- Nemocnice odložila můj plánovaný výkon.
- Z důvodu sociální izolace, neaktivity či přibírání na váze.
- Z důvodu nákazy covid-19 (postcovidové problémy).
- Nevím.

- **Nejčastějším důvodem ke zhoršení zdravotního stavu byla nákaza covid-19.**
- Ke zhoršení zdravotního stavu z důvodu sociální izolace, neaktivity či přibírání na váze došlo u 14 % respondentů.
- **Zanedbání nově vzniklého zdravotního problému uvedlo téměř 5 procent.**

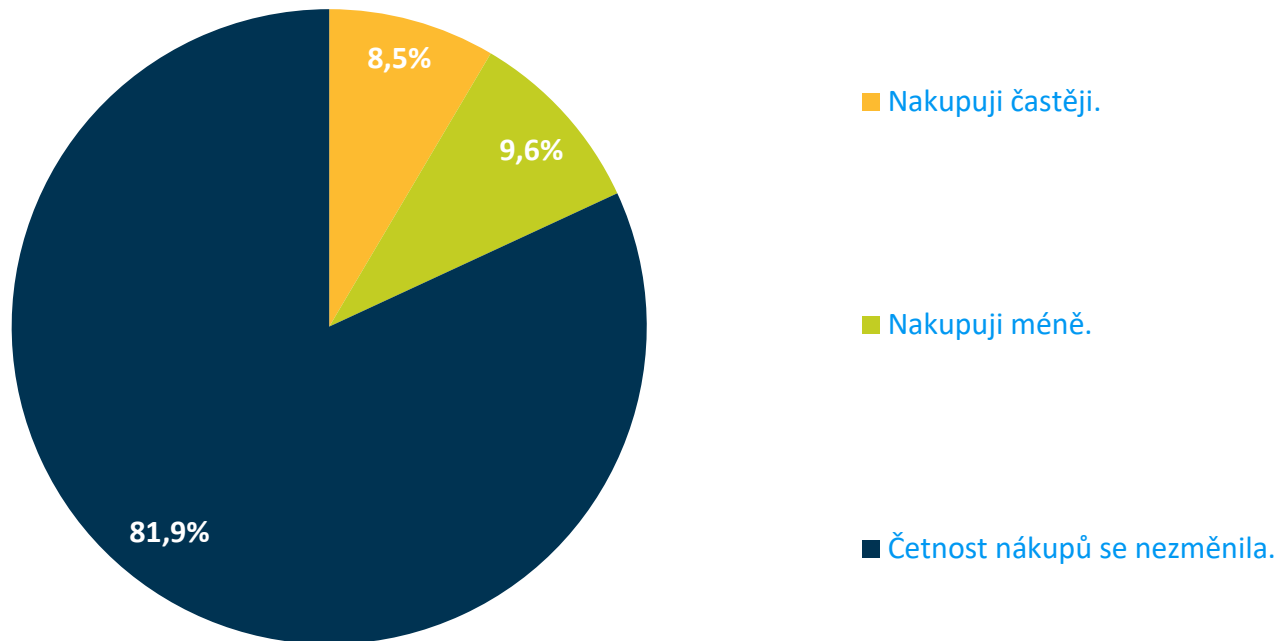
Pokud jste během pandemie vyhledali lékařskou pomoc, proběhla:

- Na dálku, např. jako telefonická, e-mailová či video konzultace.
- Osobně, na objednání v přesný čas.
- Osobně, ale musel jsem čekat dlouho s jinými pacienty v čekárně.
- Osobně v nemocnici.
- Lékařskou pomoc jsem nevyhledal/a.

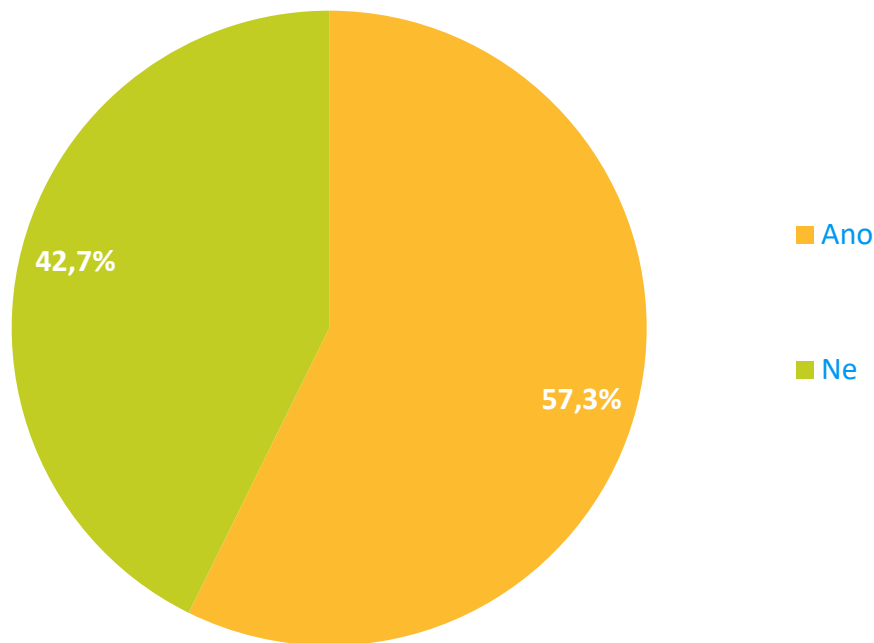
- Nejčastěji se lidem dostalo vyhledané lékařské pomoci osobně a objednáním na přesný čas vyšetření.
- **Téměř 19 % lidem byla poskytnuta lékařská pomoc na dálku.**

Změnila se četnost vašich nákupů volně prodejných léků v průběhu pandemie?

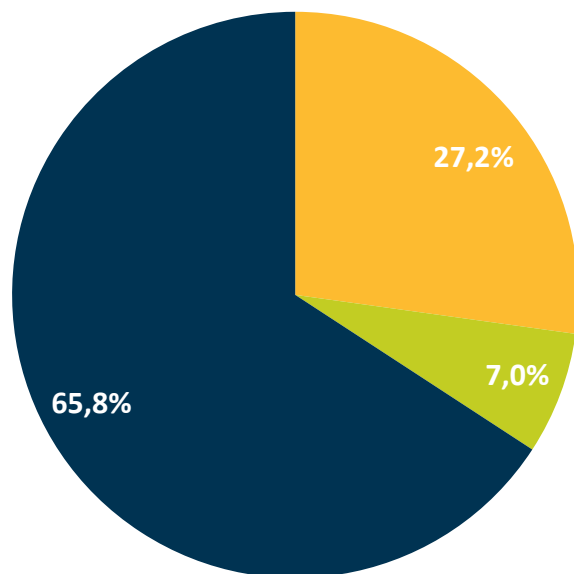
- Četnost nákupů volně prodejných léků se v průběhu pandemie u většiny respondentů (81,9 %) nezměnila.
- Téměř každý desátý Čech během pandemie nakupoval méně volně prodejných léků, naopak 8,5 % lidí nakupovalo častěji.

Užíváte nějaký lék na lékařský předpis?

- Léky na předpis užívá **67,8 % žen** a **51,2 % mužů**.
- Léky na předpis logicky užívá nejvíce nejstarší skupina obyvatel (až 8 z 10), nicméně i u nejmladší skupiny 18 - 26 let je to poměrně vysoký podíl – 40 %.
- Nejnižší podíl lidí užívajících léky na předpis je u skupiny 27 - 35 let (37,3 %).

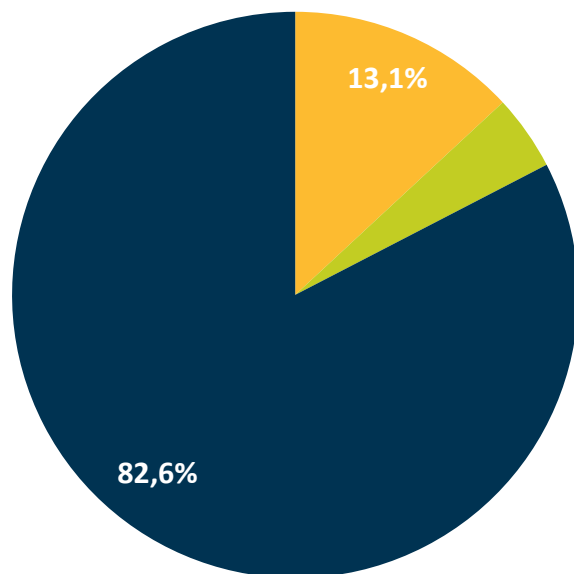
Potřeboval/a jste během pandemie předepsat od lékaře úplně nový lék na předpis nebo více nových léků?

- Ano, během pandemie jsem potřeboval/a nový lék na předpis.
- Ano, během pandemie jsem potřeboval/a více nových léků na předpis.
- Ne, užívám stále stejné léky na předpis.

- Během pandemie **potřebovalo jeden či více nových léků na předpis 35 % lidí.**
- Nový lék na předpis potřebovalo 30 procent lidí ve věku 27 – 35 let a 45 – 53 let.
- Více nových léků na předpis potřeboval během pandemie každý desátý člověk ve věku 18 – 26 let.

Potřeboval/a jste během pandemie, aby vám lékař předepsal vyšší dávku léku na recept, který jste už před pandemií užíval/a?

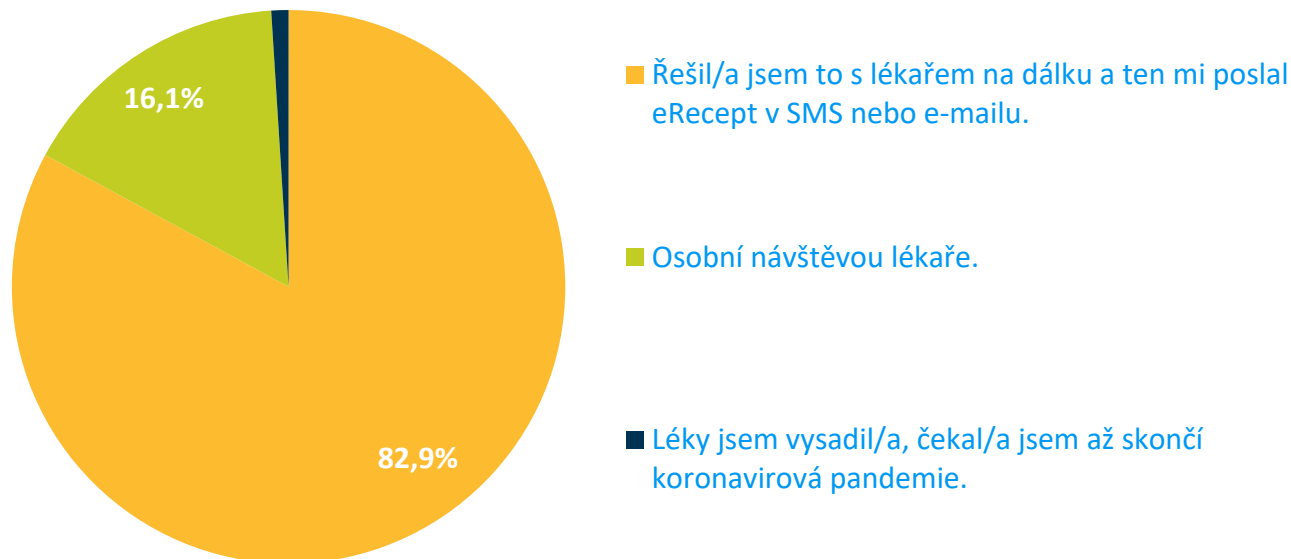

- Ano, během pandemie jsem potřeboval/a předepsat od lékaře více balení léku nebo větší balení léku na recept, protože jsem potřeboval/a zvýšit dávkování.
- Ne, během pandemie mi lékař dávkování předepsaného léku naopak snižoval, a proto jsem nepotřeboval/a předepsat další balení.
- Ne, u žádných předepsaných léků mi lékař dávkování neměnil.

- Vyšší dávku léku na recept, který dotyčný užíval již před pandemií, potřebovalo během pandemie **13 procent respondentů**.
- 18 procent lidí ve věku 18 – 35 let potřebovalo během pandemie **vyšší dávku léku, který již užívali předtím**.

Jak jste v době pandemie řešil/a situaci, když jste potřeboval/a lék na recept?

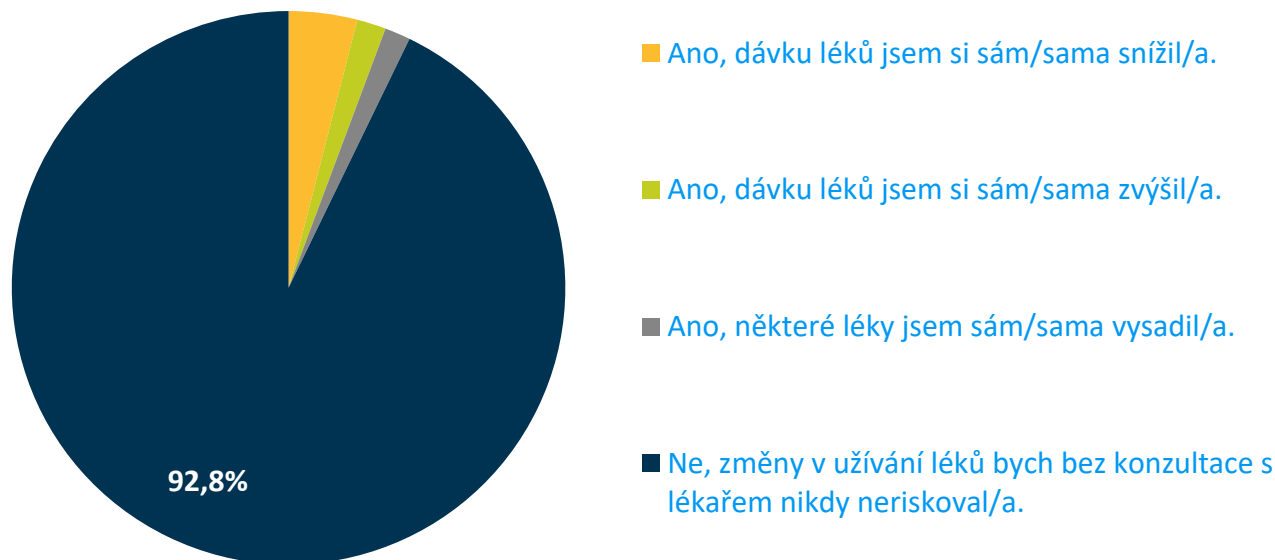
Výsledky odpovědí od 602 respondentů, kteří užívají lék/y na předpis.

- **Přes 80 % těch, kteří užívají léky na recept, využili možnost získání eReceptu elektronicky (formou SMS či e-mailu).** Paradoxně menší podíl to byl u mladších věkových kategorií 18 - 26 (76 %) a 27 - 35 (73,3 %). **U starších věkových kategorií to bylo o přibližně 10 procent víc.**
- **Na Vysočině, ve Zlínském a ve Středočeském kraji procento lidí, kteří získali eRecept elektronicky, překročil 91 %.** Naopak v Jihomoravském kraji to bylo 73,8 %.

Došlo u vás v důsledku koronavirové krize ke změně v užívání léků na recept bez konzultace s lékařem?

Výsledky odpovědí od 602 respondentů, kteří užívají lék/y na předpis.

- Okolo 7 % lidí v důsledku koronavirové krize změnilo užívání léků na recept bez konzultace s lékařem.
- Zatímco 96,7 % lidí ve věku 54 – 65 uvedlo, že by změny v užívání léků bez konzultace nikdy neriskovalo, u lidí ve věku 27 – 35 let tento postoj zastává 84,7 % lidí.

Hlavní sdělení

- **Pravidelně chodí na preventivní prohlídky 63 % Čechů.** Více než jedna třetina tedy prevenci zanedbává – 26,5 % chodí na prohlídky nepravidelně a 10 % řeší jen akutní problémy a prevenci neřeší.
- Na **pravidelné prohlídky nechodí až 40 % mužů.** U žen je to o necelých 10 procent méně.
- Prevenci zanedbávají zejména lidé v produktivním věku, ve skupině **od 27 do 44 let je to téměř polovina.**
- Nejsvědomitěji chodí na preventivní prohlídky lidé v **Moravskoslezském a Karlovarském kraji, kde jsou to přibližně tři čtvrtiny obyvatel.** Na chvostu jsou naopak obyvatelé **Zlínského kraje, kde je to lehce přes polovinu.**
- V době **pandemie byla na preventivní prohlídce necelá polovina obyvatel.**

Hlavní sdělení

- Pro 64,8 % lidí se četnost návštěv lékaře v důsledku pandemie nezměnila. 30 % lidí chodí k lékaři méně, naopak **5,2 % lidí chodí k lékaři častěji. Zvýšení četnosti návštěv lékaře během pandemie se značně liší napříč jednotlivými kraji** – ve čtyřech krajích (Plz, ZLK, Vys, HK) to byl nárůst jen o necelá dvě procenta, naopak v Ústeckém, Jihočeském a Jihomoravském to bylo až kolem deseti procent.
- **Zhoršení zdravotního stavu během pandemie pocítila přibližně pětina obyvatel** napříč všemi věkovými kategoriemi vyjma lidí ve věku 35 - 44 let, kde to byla jen o něco více než desetina.
- **Léky na předpis logicky užívá nejvíce nejstarší skupina obyvatel (až 8 z 10)**, nicméně i u nejmladší skupiny 18 - 26 let je to poměrně velký podíl – 40 %. Během pandemie **potřebovalo jeden či více nových léků na předpis 35 % lidí.**
- **Přes 80 % těch, kteří užívají léky na recept, využili možnost získání eReceptu elektronicky (formou SMS či e-mailu).** Paradoxně menší podíl to byl u mladších věkových kategorií 18 - 26 (76 %) a 27 - 35 (73,3%). U starších věkových kategorií to bylo o přibližně 10 procent víc.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost

čaff ČESKÁ
ASOCIACE
FARMACEUTICKÝCH
FIREM